

V Praze dne 2. ledna 2023

Č. j.: MZDR 34269/2022-18/MIN/KAN

MZDRX01MRV4F

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo zdravotnictví, jakožto správní úřad příslušný podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), rozhodlo o žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., v souladu s § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., takto:

I.

Žádost MVDr. Evy Mertlíkové, dat. nar. bytem

(dále jen „žadatel“) ze dne 26. 12. 2022 podle zákona č. 106/1999 Sb., se v rozsahu, v němž bylo požadováno sdělení, „*Na základě jakých vědeckých důkazů tedy považuje ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR dosud neprokázanou hypotézu HIV/AIDS za notorietu?*“ a dále sdělení „*Na základě jakých vědeckých důkazů považuje ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR hypotézu, podle které je virus hepatitidy B původcem hepatitidy B, za notorietu?*“

**dle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4
zákona č. 106/1999 Sb.
částečně odmítá.**

II.

Žádost MVDr. Evy Mertlíkové, dat. nar. bytem

(dále jen „žadatel“) ze dne 26. 12. 2022 podle zákona č. 106/1999 Sb., se v rozsahu, v němuž byly požadovány „*důkazy pro hypotézu HIV/AIDS v podobě původních vědeckých prací obsahujících primární zdroje, včetně konkrétních citací z nich, a ne důkazně bezcenné články jako ve výše uvedených případech.*“ a dále „*důkazy pro tuto hypotézu v podobě původních vědeckých prací obsahujících primární zdroje, včetně konkrétních citací z nich, a ne důkazně bezcenné články jako ve výše uvedených případech.*“

**dle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 3 odst. 3
zákona č. 106/1999 Sb.
částečně odmítá.**

Odůvodnění

Dne 20. 11. 2022 se žadatel obrátil na ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) se žádostí podanou dle zákona č. 106/1999 Sb. o poskytnutí následujících informací:

- 1) *Uvedte, prosím, vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala existenci viru HIV.*
- 2) *Uvedte vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala, že virus HIV způsobuje onemocnění AIDS.*
- 3) *Uvedte vědecké práce, včetně konkrétních citací z nich, které pomocí vědecké metody jednoznačně prokázaly, že virus HIV se přenáší a) sexuálním kontaktem s infekční osobou, b) sdílením injekčních jehel a roztoků u injekčních uživatelů drog a c) vertikálním přenosem z matky na dítě.*
- 4) *Uvedte vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala existenci viru hepatitidy B.*
- 5) *Uvedte vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala, že virus hepatitidy B je původcem hepatitidy typu B.*
- 6) *Uvedte vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala, že virus hepatitidy B se přenáší kontaktem s krví nebo jinými tělesnými tekutinami infikované osoby.*
- 7) *Uvedte vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala existenci viru hepatitidy C.*
- 8) *Uvedte vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala, že virus hepatitidy C je původcem hepatitidy typu C.*
- 9) *Uvedte vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala, že virus hepatitidy C se přenáší kontaktem vlastní krve s krví nakaženou.*
- 10) *Uvedte vědeckou práci, včetně konkrétních citací z ní, která pomocí vědecké metody jednoznačně prokázala, že původcem syfilis je Treponema pallidum.*
- 11) *Uvedte vědecké práce, včetně konkrétních citací z nich, které pomocí vědecké metody jednoznačně prokázaly, že Treponema pallidum se přenáší na další osoby a) pohlavním stykem, b) vertikálním přenosem z matky na dítě a c) kontaminovanými předměty*

Ministerstvo na žádost reagovalo dopisem č. j.: MZDR 34269/2022-4/MIN/KAN ze dne 29. 11. 2022, v němž žadateli prezentovalo následující hypertextové odkazy na volně přístupné vědecké databáze: 1. PubMed (nih.gov) 2. Human immunodeficiency virus type 2 | Microbiology Society (microbiologyresearch.org) 3. Origins of HIV and the AIDS Pandemic - PMC (nih.gov) 4. The evolution of HIV-1 and the origin of AIDS - PMC (nih.gov) 5. Epidemiology and prevention of hepatitis B virus infection - PMC (nih.gov) 6. Diagnostika a léčba chronické hepatitidy B (infektologie.cz) 7. Doporučený postup diagnostiky a léčby infekce virem hepatitidy B (infektologie.cz) 8. doporučený-postup-chs-hbv-2017.pdf (ces-

hep.cz) 9. Hepatitis C Virus Diagnosis and the Holy Grail - ScienceDirect 10. The remarkable history of the hepatitis C virus | Genes & Immunity (nature.com)

Dne 5. 12. 2022 byla doručena ministerstvu písemnost žadatele, označená jako stížnost podle zákona 106/1999 Sb., ze které plyne, že se žadatel s vyřízením své žádosti ze dne 20. 11. 2022 prostřednictvím dopisu ministerstva ze dne 29. 11. 2022 neztotožňuje s tím, že požadované informace v předmětných textech, na které ministerstvo odkázalo, obsaženy nejsou.

Rozhodnutím ministra zdravotnictví č. j.: MZDR 34269/2022-11/MIN/KAN ze dne 21. 12. 2022 byl postup, jímž ministerstvo vyřídilo body 1) - 9) žádosti ze dne 20. 11. 2022 podle ustanovení § 16a odst. 6 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. potvrzen, pokud jde o body 10) a 11) žádosti ze dne 20. 11. 2022, uložil ministr zdravotnictví ministerstvu, aby žádost do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí vyřídilo.

V reakci na předmětné rozhodnutí ministra zdravotnictví podal žadatel další žádost ze dne 26. 12. 2022, v níž požaduje sdělení, „*na základě jakých vědeckých důkazů tedy považuje ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR dosud neprokázanou hypotézu HIV/AIDS za notorietu?*“ a dále „*Na základě jakých vědeckých důkazů považuje ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR hypotézu, podle které je virus hepatitidy B původcem hepatitidy B, za notorietu?*“. Současně požaduje „*důkazy pro hypotézu HIV/AIDS v podobě původních vědeckých prací obsahujících primární zdroje, včetně konkrétních citací z nich, a ne důkazně bezcenné články jako ve výše uvedených případech.*“ a dále „*důkazy pro tuto hypotézu v podobě původních vědeckých prací obsahujících primární zdroje, včetně konkrétních citací z nich, a ne důkazně bezcenné články jako ve výše uvedených případech.*“

Výrok I.

Ministerstvo žádost o informace posoudilo a dospělo k závěru, že nezbyvá, než ji částečně, tj. v rozsahu požadavku specifikovaného ve výroku I. tohoto správního rozhodnutí, odmítnout.

V tomto bodu žádosti požadoval žadatel sdělení, na základě, jakých vědeckých důkazů považuje ministr zdravotnictví dle žadatele dosud neprokázanou hypotézu HIV/AIDS potažmo (opět dle žadatele) hypotézu, podle které je virus hepatitidy B původcem hepatitidy B, za notorietu.

Je třeba konstatovat, že žádost o shora uvedené sdělení, resp. vysvětlení je svojí povahou dotazem na názor ministerstva, proč je třeba rozhodnout o odmítnutí žádosti dle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého se povinnost poskytovat informace dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací netýká.

Je zjevné, že se žadatel předmětným dotazem domáhá zdůvodnění a dovysvětlení stanoviska ministra zdravotnictví ve shora uvedené věci, konkrétně pak sdělení důvodů,

a konkrétních důkazů, na jejichž základě považuje existenci viru HIV, vztahu mezi působením tohoto viru a rozvojem AIDS, a vztahu mezi působením viru hepatitidy B a rozvojem hepatitidy B, za notorietu, a tudíž se dotazuje na názor ministerstva ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého se však povinnost poskytovat informace netýká mimo jiné právě dotazů na názory povinného subjektu. Zákonná povinnost k poskytnutí informací se totiž dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozhodnutí NSS č. j. 10 As 117/2014) i odborné literatury nevztahuje na podávání dodatečných vysvětlení volby určitého postupu povinných subjektů v konkrétní věci.

Podobné dotazy kladené v režimu zákona č. 106/1999 Sb. je tudíž nutno dle komentářové literatury subsumovat rovněž pod dotaz na názor ve smyslu citovaného ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. (viz např. Furek, A., Rothanzl, L., Jírovec, T.,: Zákon o svobodném přístupu k informacím, Komentář, C. H. BECK, 2016, str. 78): „*Další typovou skupinou žádostí, které lze podřadit pod dotaz na názor, jsou žádosti požadující (do)vysvětlení postupů či stanovisek povinných subjektů. Takové žádosti jsou často podávány jako vyjádření nespokojenosti s jinou aktivitou povinného subjektu, typicky žádost o sdělení, z jakého důvodu povinný subjekt vydal konkrétní rozhodnutí, proč se v rámci určitého materiálu nezabýval též určitým v žádosti uvedeným problémem, z jakého důvodu nebyl určitým způsobem činný, apod.*“

Jinak řečeno, nad rámec stanoviska ministra zdravotnictví, jenž se jasně vyjádřil, že shora uvedené považuje za fakt, není v žádném případě v režimu zákona č. 106/1999 Sb. povinností ministerstva spekulovat o konkrétních důkazech, na jejichž základě tento považuje natolik známou skutečnost jako vztah mezi HIV a AIDS, resp. virem hepatitidy typu B a hepatitidou typu B za notorietu. Lze snad konstatovat, že ministr zdravotnictví jakožto lékař vychází ze znalostí nabytých mj. studiem na lékařské fakultě a v rámci své profese. Tím spíše se jeví jako překvapivé, že žadatel mající rovněž vzdělání zdravotnického směru (soudě dle akademického titulu MVDr.) předmětnými informacemi zjevně nedisponuje.

Vzhledem ke shora uvedenému nezbylo než rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto správního rozhodnutí.

Výrok II.

Žadatel dále požadoval „*důkazy pro hypotézu HIV/AIDS v podobě původních vědeckých prací obsahujících primární zdroje, včetně konkrétních citací z nich, a ne důkazně bezcenné články jako ve výše uvedených případech.*“ a dále „*důkazy pro tuto hypotézu v podobě původních vědeckých prací obsahujících primární zdroje, včetně konkrétních citací z nich, a ne důkazně bezcenné články jako ve výše uvedených případech.*“

Ministerstvo žádost posoudilo a dospělo k závěru, že ji nezbyvá než odmítnout i v tomto rozsahu.

Ministerstvo se v rámci vyřizování žádosti obrátilo na svoje věcně příslušné útvary za účelem ověření, zda poptávané informace k dispozici má či nikoli, a dospělo ke skutkovému závěru,

předmětnými důkazy v podobě původních vědeckých prací, resp. citacemi z nich (pochopitelně odlišnými od těch, které již žadateli poskytlo dopisem č. j.: MZDR 34269/2022-4/MIN/KAN ze dne 29. 11. 2022), nedisponuje.

Na tomto místě je vhodné akcentovat skutečnost, že dle ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.

Ministerstvo za situace, kdy není vědeckou či badatelskou institucí zaměřenou na buněčnou biologii, infektologii či mikrobiologii, ovšem poptávanými informacemi nedisponuje, resp. nemá je objektivně zaznamenaný a zachyceny na žádném nosiči ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

Povinností ministerstva přitom není taková data shromažďovat, resp. z žádných právních předpisů mu taková povinnost neplyne.

Lze tedy shrnout, že za situace, kdy požadované informace v dispoziční sféře ministerstva nejsou (aniž by byl opačný stav jeho povinností), je ministerstvo toho právního názoru, že mu nezbyvá než žádost odmítnout z faktických důvodů spočívajících právě v neexistenci požadované informace.

Takový postup je zcela konformní s odbornou literaturou i konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu ČR (viz např. FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Komentář*. Praha: Linde. 2010, str. 407: „Rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti by tedy mělo být vydáno vždy, pokud není žádost vyřízena poskytnutím informace (vč. odkazu na zveřejněnou informaci) nebo odložením žádosti, tedy nejen v případě aplikace důvodů podle § 7 – 11, ale též v případě neexistence požadované informace (...).“ Zcela shodně judikoval Nejvyšší správní soud ČR např. v rozhodnutí ve věci 2 As 71/2007 ze dne 2. dubna 2008: „Poskytnutí informace lze totiž odmítnout nejen z důvodů právních (...), nýbrž i z důvodů faktických, které v zákoně z pochopitelných důvodů vyjmenovány nejsou. Typickým faktickým důvodem neposkytnutí informace přitom bude situace, kdy povinný subjekt požadovanou informaci nemá.“

Žadatel dále požadoval sdělení, zda byla konstatování ministra zdravotnictví v rozhodnutí č. j.: MZDR 34269/2022-11/MIN/KAN ze dne 21. 12. 2022 týkající se HIV a hepatitidy B míněna vážně či nikoli.

Jakkoli se naopak vnucuje otázka, nakolik jsou vůbec myšleny seriózně dotazy žadatele, je nutno na obě jeho až „kvízově“ formulované otázky reagovat pozitivně, tedy že konstatování ministra zdravotnictví byla myšlena zcela vážně.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle § 16 odst. 1 a ust. § 20 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. a § 152 odst. 1 správního řádu ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí rozklad, a to podáním učiněným u Ministerstva zdravotnictví, Palackého nám. 4, 128 04 Praha 2. O rozkladu rozhoduje ministr zdravotnictví. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet dnem následujícím po dni doručení tohoto rozhodnutí.

Mgr. Daniela Kobilková

ředitelka odboru Kancelář ministra

podepsáno elektronicky

Obdrží do vlastních rukou:

Vážená paní

MVDr. Eva Mertlíková